

TALEPAPIR

Det talte ord gælder
Folketinget, den 9. oktober 2018, kl. 13.00-14.30, lokale S-092, Sundheds- og
Ældreudvalget

SUU samrådsspørgsmål A og B

Samrådsspørgsmål A og B er stillet til ældreministeren og innovationsministeren (stillet af Astrid Krag (S)).

Samrådsspørgsmål A

Ministrene bedes redegøre for, hvordan afbureaukratiseringsreformen konkret kan frigøre 2.000 årsværk til mere ældrepleje?

Samrådsspørgsmål B

Ministrene bedes forklare, hvorfor der er så stor forskel på konklusionerne i henholdsvis innovationsministerens kulegravning af ældreplejen og ældreministerens arbejdsgruppe om regelforenklning i ældreplejen i forhold til potentialet for afbureaukratisering i ældreplejen?

Derudover er samrådsspørgsmål C stillet kun til innovationsministeren (stillet af Kirsten Normann Andersen (SF)).

Samrådsspørgsmål C

Ministeren bedes redegøre for baggrunden for udregningerne i regeringens udspil "Færre regler mindre bureaukrati" offentliggjort den 3. september 2018 i forlængelse af regeringsseminaret, og i den forbindelse uddybe følgende:

- hvordan er man mere præcist kommet frem til antallet af frigjorte stillinger,
- hvorvidt de frigjorte stillinger på sundheds- og ældreområdet alene er fremkommet ved afbureaukratiseringsforslag på sundheds- og ældreområdet,
- hvilke forslagstyper, der anslået skal bidrage til den frigjorte tid, og hvor meget de enkelte forslag anslået skal bidrage med,
- hvordan man i udspillet har beregnet ATA-tiden (ansigt-til-ansigt-tiden)?

Tak for ordet og tak til spørgerne for invitationen til samrådet i dag.

Samrådsspørgsmålene handler om anbefalingerne, som i januar 2018 kom fra den arbejdsgruppe, som jeg nedsatte sammen med KL. Og om de konklusioner og anbefalinger, som to konsulentvirksomheder har udarbejdet for staten, og som er offentliggjort i september måned under titlen "Kulegravning af ældreplejeområdet".

Innovationsministeren har besvaret samrådsspørgsmål A og fortalt om forslagene i forbindelse med kulegravningen. Og jeg vil nu besvare samrådsspørgsmål B i forhold til arbejdsgruppen i mit regi, hvorefter innovationsministeren slutter af med at supplere min besvarelse af spørgsmålet.

Men lad mig starte med at sige, at jeg jo er helt enig med innovationsministeren i, at det er en vigtig ambition at gøre op med unødigt bureaukrati, så vi kan frigøre tid til kernevelfærd.

Som ældreminister er jeg optaget af den ambition. Det er vigtigt, i så vid udstrækning som muligt, at mindske bureaukratiet i hverdagen. Både for medarbejdernes og de ældre borgeres skyld.

Medarbejderne skal nemlig bruge tiden på det vigtigste – plejen *af* og omsorgen *for* de ældre borgere. Og derfor er det helt nødvendigt at kigge på, hvor man kan gøre tingene lidt smartere og lidt mindre omstændeligt - så der bliver mere tid til at være sammen med de ældre borgere.

Det vil sige, at vi skal sætte ind der, hvor fx gevinsten ikke står mål med den tid, der går med administration. Eller der hvor man kan opnå den samme gode kvalitet i ældreplejen på en mindre tung og bureaukratisk måde.

Det var også derfor, at jeg som noget af det første som ældreminister satte gang i et arbejde sammen med KL, der skulle kigge på regler og dokumentationskrav i ældreplejen.

Vi involverede i det arbejde blandt andet FOA, Ældre Sagen, Dansk Sygeplejeråd og Danske Ældreråd, som bl.a. blev inviteret til at komme med konkrete forslag til, hvor der bliver brugt unødigt tid væk fra borgeren.

Tilgangen til dette arbejde var nemlig at lade medarbejdere, ledere og organisationer komme til orde og pege på regler og dokumentation, som de finder overflødige i forhold til at sikre en god og værdig pleje.

Det var således ikke hensigten at foretage konkrete potentialeberegninger mv., hvilket man jo har gjort i kulegravningerne. Det vil innovationsministeren komme ind på om lidt.

På baggrund af de input, som jeg og arbejdsgruppen fik fra medarbejdere, organisationer mv., præsenterede arbejdsgruppen i alt 14 anbefalinger, som både er på det statslige og det kommunale niveau.

Og det er altså også en væsentlig pointe fra rapporten fra januar, at mange af anbefalingerne vedrører de interne arbejdsgange og tilrettelæggelsen af opgaver i kommunerne. Og som innovationsministeren allerede har været inde på, er det jo noget, der også peges på i den dybdegående kulegravning.

Jeg kan som eksempel nævne IT-understøttelse, der kan være med til at lette arbejdet, når man skal overlevere oplysninger mellem medarbejdere. Derudover at kørelister i hjemmeplejen kan bruges som dokumentation for levering af indsatser efter serviceloven, så medarbejderne ikke særskilt skal dokumentere, om en indsats er blevet leveret men kun dokumentere, hvis der er sket afvigelser fra den planlagte indsats.

Derfor er der også flere anbefalinger, som kræver at KL og kommunerne følger op.

En anden ting, der blev tydeligt i arbejdet, var, at det ikke bare er en enkelt regel i sig selv, der skaber bureaukrati. Men at den måde, som reglerne oversættes på fx fra leder til medarbejder og i den kommunale "styringskæde", kan skabe flere lag af bureaukrati.

Det ser vi for eksempel, hvor der bliver dokumenteret dobbelt, eller hvor man går videre end reglerne faktisk siger, fordi man som leder og medarbejder vil være sikker på at være "dækket ind".

Og jeg vil også gerne slå helt fast, at jeg på ingen måde mener, at al dokumentation er overflødig. Det er den naturligvis ikke.

Der er jo ikke nogen tvivl om, at man både i hjemmeplejen- og i hjemmesygeplejen, og nok særligt på plejecentrene, har at gøre med nogle ældre borgere, der er meget syge og derfor har brug for flere indsatser. Det kræver, at der dokumenteres korrekt og tilstrækkeligt af hensyn til patientsikkerheden.

Men jeg mener, at der ligger en væsentlig ledelsesopgave i kommunerne i at skabe en kultur omkring dokumentation med en fornuftig ramme, hvor der er klare retningslinjer for medarbejderne. Sådan at det bliver nemmere for medarbejderne at finde den rette balance i opgaven.

Og så skal staten selvfølgelig også lægge sig i selen for ikke bare at fylde på med nye krav om dokumentation. For selvom et krav isoleret set kan give god mening, er det, når vi ser på den samlede mængde af dokumentation, at kravene kan have nogle utilsigtede konsekvenser for de medarbejdere, der skal følge dem i hjemmeplejen og på plejecentrene.

Hvis man har læst både min og KL's rapport fra januar og kulegravningen af ældreområdet fra september, vil man også opdage, at flere af de samme temaer går igen.

Dog er kulegravningen mere omfattende, og supplerer derfor min og KL's rapport, ligesom den underbygger nogle af anbefalingerne ved at sætte estimer på potentialerne.

Blandt andet bliver det jo underbygget i kulegravningen, hvor der netop er foretaget kortlægninger af medarbejdernes tidsforbrug på forskellige opgaver, at der kan hentes meget i tilrettelæggelsen af opgaveløsningen kommunalt og lokalt.

Og derfor kræver det videre arbejde opbakning fra flere sider – og i høj grad et godt samspil med kommunerne.

Og bare for en ordens skyld vil jeg gerne slå fast her til sidst:
Afbureaukratiseringsarbejdet ikke er nogen spareøvelse.

Jeg har, siden jeg tiltrådte som ældreminister, arbejdet for at skabe en mere værdig ældrepleje. Heri ligger en forpligtelse til at skabe nogle gode rammer for ældreplejen, og for mig betyder det også at have et kritisk blik på balancen i regler og dokumentation og løbende vurdere, om det alt sammen stadig giver mening.

Regeringen har – sammen med Dansk Folkeparti – afsat rigtig mange penge til ældreområdet i de senere år. Og der er over 700 mio. mere på regeringens finanslovsforslag. Men vi vil også gerne bidrage til, at de strækker endnu længere ved ikke at blive brugt på mere bureaukrati end højst nødvendigt.